

Schriftelijke bijdrage raadsinformatiebijeenkomst Zuidpoort – bewoner Pelikaanstraat

Hoofdpunten

- Duidelijke voorkeur voor Variant 1, breed gedragen
- Variant 4 niet gewenst (7% heeft de voorkeur voor Variant 4)
- College lijkt zijn zin door te willen drammen ondanks dat 'hun' variant niet gewild is
- Waarom vraagt het college de mening van de bewoners, maar doet daar niets mee?
- Variant 4A heeft alle nadelen van 4, maar met gratis extra verkeer op de Albatros
- Afsluiting Vondellaan zorgt voor slechtere bereikbaarheid (tussen) wijken
- Maak uitzondering voor parkeervergunninghouders zodat die toch de Vondellaan op kunnen
- Diamantweg en Waalstraat zullen vol komen te staan

Context

Ik ben sinds 2011 een bewoner van de Pelikaanstraat in de Watervogelbuurt. Dat ligt op een steenworp afstand van het Ledig Erf. Ook heb ik 5 jaar gewoond op de Korte Smee Straat en ben dus al 15 jaar bekend met het Ledig Erf.

Begin 2021 kregen bewoners een oproep om hun mening te laten horen over zes plannen die de gemeente had. Na gesprekken met burens viel mij op dat weinig mensen zich niet echt bewust waren van de plannen en de consequenties voor onze wijk. Tezamen met de angst dat als er geen reactie vanuit het publiek kwam het college sowieso ging doen wat ze wilden, ben ik eind januari/begin februari bij ongeveer 300 huishoudens in de wijk langs geweest. Dit deed ik om mensen aan te moedigen hun mening te delen (ongeacht hoe ze dachten over de plannen) zodat het gemeente en college een geïnformeerd besluit kon maken.

Daarnaast heb ik enkele (uitgebreide) gesprekken gevoerd met de projectleiding om mijn zorgen te uitten over de plannen en vragen die ik had.

Naar aanleiding van de enquête uitslag heb ik ook diverse gesprekken gehad met fracties binnen de Utrechtse Gemeenteraad. (Waarvoor dank!).

Informatievoorziening over het proces bij de gemeente en enquête

Tijdens mijn rondgang door de buurt heb ik heel veel mensen gesproken (en dat was bijzonder leuk). Veel verschillende meningen. Er vielen mij een aantal dingen op die niet over inhoud gingen:

- Mensen waren zich slecht bewust over de enquête
- Men heeft het gevoel veel post te krijgen van de gemeente (en dus laat men hem liggen)
- Men vond de brief niet duidelijk
- Men vond de opties en de gevolgen daarvan niet duidelijk
- Het gevoel leefde dat de gemeente toch ging toch hun eigen stem doordrukken
- 5% tot 10% zei nooit de brief te hebben gehad
- Er zijn Utrechters die minder vaardig zijn online en dus buiten de boot vallen. (Ik ben uiteindelijk bij een oudere mevrouw langs geweest om haar te helpen).

Na de bekendmaking van de resultaten en keuze van het college heb ik de afgelopen weken een tiental buurtbewoners (die ik verder niet persoonlijk ken) gesproken. Zij waren zich allen **niet bewust**

van de keuze van het college en de resultaten van de enquête. En dus ook niet van het verdere proces.

Enquete algemeen

Ik ben geen fan van de opzet van deze enquête en zie onder andere deze dingen die niet goed gaan:

- Iedereen kan hem invullen onder elke doelgroep van de enquête. Iemand in Zuid-Tokyo kon hem invullen (als bewoner).
- Er waren teveel opties om keuzes tussen te maken. Maak een downselectie en presenteer die.
- Je moest zelf de gevolgen gaan beredeneren. Er was geen uiteenzetting van de daadwerkelijk gevolgen (voor de wijken) en wat de plus punten en mogelijk negatieve punten waren voor de wijk. Ik heb me er zelf heel erg in verdiept, maar voor een echt geïnformeerde keuze is dat voor veel mensen lastig. Mensen hebben geen zin in huiswerk, maak het voor ze.
- Er was geen optie 'doe niets', dat is niet hetzelfde als 'geen mening' of 'weet ik niet'.
- Er kon geen wenselijkheid worden gegeven voor niets doen.
- Sturende vragen waarbij subjectieve aannames gemaakt worden
- Bij wat men belangrijk vindt; 'Vlot op mijn bestemming kunnen komen in het gebied met de auto' is voor bewoners nogal ambigu. Het is ambtenaren praat. Dit hoeft niet te worden gezien als 'thuis komen'. Je hoeft niet heel creatief te zijn om te bedenken dat mensen kunnen denken: "Huh, als er een bestemming in mijn wijk is ga ik niet met de auto".
- De enquête was te lang (zie ook de 40% drop-rate)

Mijn ervaringen in de wijk tijdens de gesprekken

Er zijn veel verschillende meningen over de onderwerpen met allen verschillende redenen.

- Grootste groep mensen stond negatief tegenover de plannen en maakte zich zorgen over de bereikbaarheid en gevolgen voor de wijk.
- Studenten kan het niets schelen (zijn virtueel passanten)
- Slechts een klein deel (5 tot 10%) gaf aan het een goed idee te vinden (want auto's zijn slecht).
- Mensen kiezen voor auto beperkende opties met verschillende redenen; niet zo zeer dat het een goed idee is, maar de consequenties van de plannen voor hun locatie binnen de wijk. Ik sprak mensen die variant 6 kozen niet omdat ze het Ledig Erf auto vrij wilden hebben maar omdat ze zich zorgen maakten over het extra verkeer op de Albatros door de afsluiting van het Ledig Erf, of extra sluipverkeer op de Gansstraat.
- Veel onwetendheid over de plannen.
- "Weer Lot van Hooijdonk die haar anti-autoplannen er weer doordrukt ongezien de gevolgen."
- "De gemeente zal toch wel doen wat ze willen"

De resultaten van de enquête

Eind april 2021 maakte het college haar keuze en de resultaten bekend. Ik las het op de gemeente Twitter en was teleurgesteld: "Helaas de meerderheid heeft gesproken en deelt mijn mening niet". En niet heel verassend het college werd bevestigd in haar voorkeur: een variant op Variant 4. Een

variant die de bereikbaarheid (en dus leefbaarheid) van onze wijk beperkt. En niet is voorgelegd aan de bewoners. Terwijl Variant 4A meer nadelige gevolgen heeft voor de wijk dan Variant 4: alle nadelen + gratis al het extra verkeer naar Hoog Catherijne op de Albatros (Kleppiere zal blij zijn).

Na die teleurstelling ben ik de resultaten en het begeleidende schrijven gaan bekijken. En veel te snel werd duidelijk dat er totaal niet sprake was van echte steun voor de plannen van het college. **Als ik tijdens mijn studie een conclusie zou beargumenteren met deze cijfers mocht ik het vak het volgende jaar opnieuw doen.**

De gemeente zegt dat 54% een autoluw Ledig Erf wil. Het is puur wetenschappelijk broddelwerk om de mening van variant 2 tot en met 6 op een hoop te gooien. Ik zou het ook doen als ik mijn mening door zou willen drammen, maar het is niet valide. Mensen hebben een voorkeur en die spreken ze met een reden uit die heel verschillend kan zijn (bijvoorbeeld een stem op 2 is niet een stem op 4 of 6). Dat zie je ook duidelijk in de de beoordeling van de wenselijkheid van de varianten:

- **Alleen variant 1 wordt als wenselijk beschouwd.** (1: 51% wenselijk, 2: 43%, 3: 25%, 4: 27%, 5: 25, 6: 28%).
- Slechts 27% van alle respondenten vind Variant 1 onwenselijk. Het minst van alle opties (met een ruime marge).
- Varianten 3 tot en met 6 worden absoluut als onwenselijk beschouwd.
- 73% van de respondenten vind Variant 4 niet-wenselijk.
- Variant 4A doet niets aan de negatieve elementen die naar voren komen in de samenvatting van de enquête bij Variant 4. Alleen Kleppiere is hier de winnaar: extra lasten t.o.v. Variant 4 voor de bewoners van de wijk maar geen verlichting.

Er werd de respondenten gevraagd de voorkeur uit te spreken:

- **Variant 1 heeft duidelijk de voorkeur van de mensen: 32%.** De tweede voorkeur van de respondenten was variant 6, deze heeft net meer dan de helft van de voorkeur van variant 1: 18%.
- Variant 4, de keuze van het college, heeft het **minste draagvlak: 7%** geeft hier de voorkeur aan.
- Je hoeft een heel stuk minder creatief te rekenen om te zien dat twee derde van de respondenten minder ingrijpende maatregelen wil dan het college nu voorstelt.
- Er is een uitgesproken voorkeur voor Variant 1, ook qua wenselijkheid.
- Er is een uitgesproken afkeur voor Variant 4: 7% geeft hier de voorkeur aan en 27% noemt het wenselijk.

Klankbord groep & Stakeholders:

Ook in de klankbordgroep zien we dat Variant 1 duidelijk de voorkeur heeft. Variant 4 wordt met een meerderheid als negatief beoordeeld.

Algemeen zie je dat het linker vlak (de lagere varianten) duidelijk groener is, en het rechter vlak (de meer ingrijpende varianten) duidelijk roder worden beoordeeld.

Algemeen zou mijn vraag zijn waarom is de Fietzersbond wel vertegenwoordigd en niet de ANWB?

Waarom staan de SOLGU en Fietzersbond zowel bij klankbordgroep als stakeholder. Dit zijn one-issue lobby groepen waarbij iedereen zich kan bedenken wat hun belang is.

Zienswijzen bewoners groepen **geven unaniem de voorkeur aan Variant 1 en zijn unaniem tegen Variant 4.**

Naar aanleiding van de resultaten heb ik tientallen burens en buurtgenoten gesproken en de algemene tendens is: "Als je toch niet luistert naar ons, waarom vraag je dan onze mening en druk je toch je zin door?"

Plannen Zuidpoort, keuze college, gevolgen

Zelf vind ik dat er niets gedaan zou moeten worden. Laten we eerst wachten en kijken wat voor gevolgen Corona heeft in de toekomst. Laten we kijken wat voor effect de knip bij Hoog Catharijne heeft. Er is, zo ver ik weet en mij is aangegeven, geen groot onderhoud nodig. Laten we kijken naar de effecten van de oranje lichten op het Ledig Erf: zo ver ik kan zien (als voetganger, fietser en automobilist die daar gebruik van maakt) is de doorstroming voor fietsers, voetgangers en auto's nu goed. Auto's rijden daardoor ook een stuk langzamer: maak er een 30 km zone van. Kan het geld dat dit kost niet beter worden besteed? Zijn fietsers en voetgangers algemeen niet veel meer geholpen bij een onderdoorgang bij het Westplein? Ondanks dat er diverse gemeente belastingen omhoog gaan is het geld niet oneindig. Geeft het uit op plekken waar het daadwerkelijk een verschil maakt.

Nu weet ik ook dat anderen vinden dat het beter kan. Maar breng het dan in lijn met bijvoorbeeld het singelprofiel wat ten noorden van het Ledig Erf gepraktiseerd wordt: Variant 1. Dit heeft ook in de enquête ruime steun. Dit zorgt voor een mooie en veilige doorgang voor fietsers, voetgangers en auto's en neemt niet een sloot van bijwerkingen en ingrepen met zich mee die ver van het Ledig Erf in effect moeten treden met bijbehorende extra kosten en wederom extra neveneffecten en bijwerkingen.

Het college heeft gekozen voor Variant 4A. Een plan wat zeer nadelig is voor o.a. de bereikbaarheid (met de auto) van mijn wijk en andere wijken. Dit plan is alleen voordelig voor het handjevol mensen die direct bij het Ledig Erf wonen en passanten. Leefbaarheid is meer dan een boom op een plein. Bereikbaarheid is daar ook heel erg belangrijk in. Voor veel Utrechters die werken in een wijk als de mijne is de bereikbaarheid met de auto belangrijk en het wegvallen van een belangrijke weg (Vondellaan) heeft zeer nadelige gevolgen.

Voor mij ligt daar de pijn. Ik moet straks nutteloos extra kilometers gaan rijden om op mijn bestemming te komen of thuis te komen. Ik kan plekken minder makkelijk bereiken en andere mensen mij. Maar ik weet dat voor anderen de pijn ligt bij het extra verkeer en vooral het sluipverkeer.

Ik moet zelf bijvoorbeeld vaak die richting op voor werk. Ik moet voor mijn werk bijvoorbeeld vaak heel veel aankopen doen bij specifiek de Nettorama in Lombok. Dit kost mij straks 24 minuten t.o.v. 15 minuten nu. Bijna **10 minuten extra lang, 70% langer, nutteloos, deelnemen aan het verkeer**. Dat helpt niet met het groener maken en leefbaarder maken van onze stad.

Er lijkt niet gedacht aan bestemmingsverkeer: hoe moet ik thuiskomen vanaf wat vroeger het Anne Frank Plein was. Ik ontwijk nu met passie het Europaplein omdat hij nu al ellendig sloom is. En op de verkeerde momenten staat (door eerdere ingrepen van de gemeente) het volledig vast op het Europaplein, de Socrateslaan en 't Goylaan. Dat gaat niet beter worden als het verkeer wat vroeger over de Balijelaan/Vondellaan ging gedwongen wordt over de Europalaan.

Naast dat, wat effectief de afsluiting is van de Vondellaan en Baden Powelllaan, zal leiden tot veel extra verkeer op plekken die daar niet op gebouwd zijn en/of nu al druk zijn.

Wat te denken aan het verkeer over het sluipverkeer dat over de **Waalstraat en Diamantweg** zal worden geleid. Want ik ga daar nutteloos met mijn auto staan. Er wordt algemeen gesproken over 'verkeersmaatregelen' maar de Waalstraat is nu al een 30km zone, het ligt er vol met verkeersdrempels en de verkeerslichten tussen beide wegen zijn nu al niet heel erg afgestemd op doorstroming. Ik durf mijn hand in het vuur te steken dat het helemaal vol komt te staan met auto's. **Ik heb medelijden met de bewoners van deze twee straten** die de dupe gaan worden van deze niet doordachte plannen. Want wat zijn je opties? Bestemmingsverkeer maken? Dan sluit je de halve Dichters en Rivieren-wijk af van Tolsteeg en Oost. Je creëert meer verkeer op de Rijnlaan, 't Goylaan en W.A. Vulto.

Andere opties zijn dat mensen in de buurt van de Bleekstraat een rotonde gaan zoeken. Even de wijk in duiken en omdraaien is sneller dan kilometers omrijden.

Hele wijken zullen verder van elkaar af komen te liggen. Wat te denken aan de bereikbaarheid van het Diak? Allerlei locaties aan weersijden van het spoor worden moeilijker bereikbaar.

Praktisch zal dit plan leiden tot meer reiskilometers, meer tijd, meer stilstaande auto's.

De aanpassingen van het plan zijn voornamelijk een oplossing van Kleppiere en luid schreeuwende bewoners (in het AD) rond de Singel in dure panden. Zij zien hun bewegingsvrijheid niet worden ingeperkt en bezoekers (die de gemeente eigenlijk zou willen weren) krijgen een groene loper richting Hoog Catherijne. Bezoekers die in plaats van rustig over het Ledig Erf rijden (de kortste route) mogen nutteloos omrijden over de Albatrosstraat. (Daar zal nul substitutie plaatsvinden).

Voor mij zou een oplossing zijn om een **uitzondering te maken voor mensen met een parkeervergunning in de Watervogelbuurt**. Zodat zij alsnog de Baden Powell – Vondellaan kunnen kruizen.

Dit plan heeft heel veel gevolgen voor de wijken er om heen. Er lijkt haast een religieus doel te zijn: we schrappen autowegen, belemmeren het autoverkeer en komen niet met een oplossing voor de gevolgen. Wanneer die gevolgen zichtbaar worden doordat andere wegen bijvoorbeeld drukker worden, zal wederom de oplossing zijn: we schrappen autowegen, belemmeren het auto verkeer. Er wordt niet gedacht aan praktische oplossingen. Uiteindelijk zullen mensen linksom of rechtsom van A naar B moeten gaan, en dat kan in bijna alle gevallen niet praktisch met ander vervoer, dit college lijkt te denken dat als we het maar lastig genoeg maken hoeft men niet meer van A naar B. Mensen moeten nog steeds naar het werk, afspraken en gaan nog steeds naar familie.

Samenvattend

Het college lijkt zijn plannen door te willen drukken ondanks de resultaten van de enquête. Een raadslid zei tegen mij "Maar het is geen referendum", en dat klopt. Maar je hebt als gemeente, college en raad minstens de morele verplichting om de resultaten serieus te nemen en er naar te luisteren. Zeker als burgers zich duidelijk uitspreken. Je kan niet burgers vragen om hun mening te geven en dat te negeren en immer-gerade-aus toch je eigen mening doordrukken. Je moet je niet afvragen waarom mensen minder vertrouwen hebben in de gemeente en politiek als je enquêtes voorlegt aan mensen en de resultaten in de wind slaat.

De plannen van het college geven zorgen voor een domino-effect in andere wijken waarbij de bewoners de dupe zijn. De plaatjes zijn super mooi, maar praktisch is het niet en de gevolgen van plan 4A zullen kilometers verderop voelbaar zijn. Het plan heeft dan ook nihil steun gekregen in de enquête: het is de minst gewilde keuze (7% geeft dit de voorkeur) en slechts 27% vindt deze variant wenselijk.

Hoewel ik zelf zou afwachten, zou Variant 1 een goede optie zijn waar veel draagvlak voor is: het is de meest gekozen voorkeursvariant en de meest gewenste variant. Slechts 27% vindt deze variant onwenselijk en het is de enige variant waarbij de meerderheid zich uitspreekt als wenselijk.